

Ministria e Arsimit e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije
Ministry of Education, Science and Technology

Save the Children

Instrument PËR VËZHGIMIN E ZHVILLIMIT DHE TË TË NXËNIT NË FËMIJËRINË E HERSHME

(mosha 3 - 6 vjeçare)

Bazuar në dokumentin e Standardeve të zhvillimit dhe të mësuarit
në fëmijërinë e hershme 0-6 vjeç

Instrument

PËR VËZHGIMIN E ZHVILLIMIT DHE TË TË NXËNIT NË FËMIJËRINË E HERSHME (mosha 3 - 6 vjeçare)

Bazuar në dokumentin e Standardeve të zhvillimit
dhe të mësuarit në fëmijërinë e hershme 0-6 vjeç

Të dhënat personale për fëmijën

Institucioni

Emri dhe mbiemri

Data e lindjes

Vendi i lindjes

Grupi edukativ

Shenja identifikuese e fëmijës

Shënime

Instrumenti i vëzhgimit është produkt i rishqyrtimit dhe i ripërpilimit nga versioni origjinal i "Protokolit të vëzhgimit të fëmijës në institucionet parashkollore", i hartuar në vitin 2015. Instrumenti u rishikua nga Trupi Këshilldhënës i projektit "Përmirësimi i qasjes dhe cilësisë së kujdesit dhe zhvillimit në fëmijërinë e hershme" nga Save the Children, me qëllim të rishikimit të dokumentit.

Dokumenti do të jetë në pilotim për vitin 2019 / 2020 me fëmijët e grupmoshës 3 – 6-vjeçare dhe është në funksion të rishikimit të Standardeve të Zhvillimit dhe të të Mësuarit në Fëmijërinë e Hershme.

Dokumenti origjinal mbetet në arkivin e institucionit, kurse prindit / kujdestarit ligjor, si dhe edukatorëve, duhet t'u ndahen nga një kopje.

Trupi Këshilldhënës

1. **Labëri Luzha**, udhëheqëse e Divizionit për Edukim Parashkollor, Ministria e Arsimit Shkencës dhe Teknologjisë
2. **Rozafa Shala**, shefe e Programit Parashkollor i Fakultetit të Edukimit, Universiteti i Prishtinës,
3. **Zehrie Plakolli**, hulumtuese, Instituti Pedagogjik i Kosovës,
4. **Blerina Thaçi**, zyrtare e lartë për Mbrojtjen e fëmijës dhe riintegrim, Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale,
5. **Merita Vuthaj**, udhëheqëse e Divizionit për Shëndetin e Fëmijës dhe Nënës, Ministria e Shëndetësisë,
6. **Lumnije Tahiri**, drejtore e IP "Gëzimi Ynë", Mitrovicë

Hygyje

Çdo dokument i dedikuar për fëmijët duhet të bazohet në informatat thelbësore rreth zhvillimit të fëmijës, sipas moshës dhe rrethanave ku ai zhvillohet. Për të parë nivelin e zhvillimit të fëmijës nevojitet që edukatorët, në mënyrë të vazhdueshme, të bëjnë vëzhgimin e tyre.

Për ta realizuar këtë proces në mënyrën e duhur, edukatorët duhet të përdorin Instrumentin e Vëzhgimit, përmes të cilit bëhet matja e arritshmërisë së fëmijës në fushat zhvillimore, bazuar në Standardet e Zhvillimit dhe të të Mësuarit në Fëmijërinë e Hershme dhe në Kurrikulën për Edukim Parashkollor. Ky instrument zbatohet nga edukatorët dy herë gjatë vitit kalendarik, duke u mbështetur në vëzhgimin e përditshëm të fëmijëve dhe teknikave të ndryshme të vëzhgimit që edukatorët përdorin gjatë punës së tyre.

Instrumenti është pjesë e punës së përditshme të edukatorëve që punojnë me fëmijët e grupmoshës 3 – 6-vjeçare, i cili u shërben për evidencimin e progresit të fëmijës.

Formulari nuk vlerëson apo diagnostifikon fëmijën, mirëpo mundëson vëzhgimin sistematik të zhvillimit të gjithanshëm të fëmijës dhe i ndihmon edukatorët të planifikojnë veprimtari që ndihmojnë fëmijën, në mënyrë që të zhvillohet në të gjitha aspektet.

Ky instrument duhet të ndahet me prindin / kujdestarin ligjor në takime individuale pas çdo periudhe vëzhguese me qëllim të stimulimit të fëmijës në fusha të caktuara zhvillimore.

Udhëzues

PËR PLOTËSIMIN E INSTRUMENTIT TË VËZHIMIT PËR GRUPMOSHËN 3-6-VJEÇARE

Si të plotësohet instrumenti i vëzhgimit për fëmijët e grupmoshës 3 – 6 vjeçare?

- **Grupi edukativ**, të shënohet emri i grupit,
- **Të dhënat personale të fëmijës**, të shënohen të dhënat e sakta të fëmijës në kohën e vëzhgimit,
- **Periudha e vëzhgimit**, të zbatohet dy herë në vit,
- **Shenja identifikuese e fëmijës**, të ilustrohet shenja e preferuar e fëmijës përmes të cilës dëshiron të identifikohet,
- **Mosha**, shënohet mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit,
- **Treguesit shtesë**, në çdo tabelë me tregues janë vendosur hapësira të zbrazta për tregues të fushave zhvillimore që mund të propozohen nga edukatorët,
- **Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët**, duhet të bëhet përmbledhje e shkurtër narrative e vëzhgimit të regjistruar nga edukatorët gjatë dy periudhave të vëzhgimit,
- **Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi / kujdestari ligjor**, duhet të bëhet përmbledhje e shkurtër narrative e vëzhgimit të regjistruar nga prindi / kujdestari gjatë dy periudhave të vëzhgimit,
- **Përshtypjet e fëmijës për institucionin**, edukatorët duhet të pyesin fëmijën se çfarë mendon për kohën që kalon në institucion, si ndihet, çfarë i pëlqen, çfarë nuk i pëlqen, çfarë do të kishte dëshirë të bënte, a i pëlqen koha e gjumit, a i pëlqen ushqimi, si ndihet me shokët dhe shoqet e grupit, më kë i pëlqen të luaj,
- **Përshtypjet e fëmijës për institucionin**, Prindi / kujdestari ligjor duhet të pyesin fëmijën se çfarë mendon për kohën që kalon në institucion, si ndihet, çfarë i pëlqen, çfarë nuk i pëlqen, çfarë do të kishte dëshirë të bënte, a i pëlqen koha e gjumit, a i pëlqen ushqimi, si ndihet me shokët dhe shoqet e grupit, më kë i pëlqen të luaj.

Numrat e shënuar pranë treguesve kanë kuptimin, si më poshtë:

1. Asnjëherë,
2. Rrallë,
3. Shpesh,
4. Rregullisht,
5. NV – Nuk është vlerësuar, mund të rrethohet për situatat që nuk keni arritur të vëzhgoni sa duhet atë dimension për të pasur një gjykim të përafërt.

Masha

3-4

vjeçare

Periudha e vëzhgimit

Mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit të parë: _____

Pesha: _____ Gjatësia: _____

Edukatorët: _____

Periudha e vëzhgimit

Mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit të dytë: _____

Pesha: _____ Gjatësia: _____

Edukatorët: _____

Rretho njëzën nga opsionet që i përgjigjet fëmijës më së miri

1. Asnjëherë	2. Rrallë	3. Shpesh	4. Rregullisht	5. Nuk është vëzhguar (NV)
--------------	-----------	-----------	----------------	----------------------------

Fusha - Shëndeti fizik dhe zhvillimi lëvizor

Nënfusha 1 Zhvillimi i aftësive lëvizore bazike muskujt e mëdhenj

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë aftësi të kontrollojnë lëvizjet e trupit
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë aftësi të zhvillimit të ekuilibrit (baraspesha)
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi të koordinimit të lëvizjeve të tyre

Nënfusha 2 Zhvillimi i aftësive lëvizore fine (muskujt e vegjël)

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë aftësi të përdorimit të duarve dhe gishtave
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë aftësi të koordinimit sy-dorë
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi të manipulimit të lodrave apo artikujve të përdorimit ditor

Nënfusha 3 Zhvillimi i aftësive senso-lëvizore

- **Standardi 1** Fëmijët përdorin shqisat e tyre për të rregulluar lëvizjet

Nënfusha 4 Shëndeti fizik dhe kujdesi për veten

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë shkathtësi në plotësimin e rutinës ditore gjatë veshjes dhe ushqyerjes
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë shkathtësi në plotësimin e higjienës personale
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi në shmangien e aktiviteteve dhe situatave të rrezikshme apo që mund t'i lëndojnë

Treguesit e moshës 3-4 vjeçare

	Periudha 1					Periudha 2				
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Hipën shkallët pa u mbajtur	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Zbret shkallët pa u mbajtur	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Sjell topin rreth vetes në pozitën ulur dhe pa u rrëzuar	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Qëndron mbi njëzën këmbë deri në 5 sekonda	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Hedh topin në drejtimin e duhur	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ulet dhe ngrihet (cuc) mbi gjunjët e tij, duke e mbajtur trupin drejt	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor forma të gatshme për të ndarë brumin e ëmbëlsirës, pites, plastelinës, baltës, (p.sh. rreth, katror, zemër etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor kapëset e rrobave për të vendosur vizatimet në litar apo imiton që po i var rrobat	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bën varg me rruaza të mëdha, makarona me vrira, rrathë të vegjël etj.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krijon figura të ndryshme të përbëra (me format e dhëna)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mbush vetë shishen me ujë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Imiton lëvizjet ose emocionet e personave të tjerë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Imiton lëvizjet ose emocionet e kafshëve të ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Lyen (përhapin) ushqimin mbi bukë me lugë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Lan duart vetë para dhe pas ushqimit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fshin vetë hundët kur ka nevojë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
I tregon të rriturit nëse ka dhimbje ose ndonjë shqetësim / gjendje tjetër shqetësuese	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

TREGUES SHITESË

	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi i Gjuhës dhe i Komunikimit

Nënfusha 1 Të dëgjuarit dhe të folurit

- **Standardi 1:** Fëmija tregon aftësi të tërheqë të rriturin në komunikim përmes kontaktit të syve dhe gjuhës së trupit
- **Standardi 2:** Fëmija tregon aftësi për të dëgjuar dhe kuptuar kur të tjerët flasin
- **Standardi 3:** Fëmija tregon aftësi për të folur dhe komunikuar
- **Standardi 4:** Fëmija manifeston aftësi kreative gjuhësore (shprehëse, me fjalë)

Nënfusha 2 Baza fillestare e të lexuarit

- **Standardi 1:** Fëmija zhvillon aftësi njohëse me format e shkronjave të alfabetit
- **Standardi 2:** Fëmija e kupton rëndësinë e të lexuarit

Nënfusha 3 Baza fillestare e të shkruarit

- **Standardi 1:** Fëmija shfaq aftësi për të shkruar simbole të ndryshme
- **Standardi 2:** Fëmija shfaq aftësi për ta kuptuar qëllimin e të shkruarit

Treguesit e moshës 3-4 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Shoqëron të folurit me gjeste dhe mimikë (p.sh.. kur hidhërohet përplas këmbët, ndërsa kur është i lumtur, këndon ose vallëzon)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bën pyetje rreth gjërave që i interesojnë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Imiton të folurit e të rriturve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përshkruan aktivitetet shtëpiake	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bashkëbisedon me moshatarët e vet, gjatë lojës	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
I përgjigjet pyetjeve që ia bëjnë të rriturit ose moshatarët	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shtiret se "lexon" vetë librin	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund ta shpjegojë vetë përmbajtjen e përrallave që ia lexon i rrituri	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kopjon diçka që i pëlqen një formë të dhënë (p.sh. një figurë ose ndonjë shenjë tjetër)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të kuptojë se pjesa e shkruar tregon diçka	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kërkon nga i rrituri t'i tregojë se çfarë shkruan afër një ilustrimi, fotografie	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Qasja Ndaj të Mësuarit

Standardi 1: Fëmija shpreh interes dhe kuriozitet për të mësuar për gjërat e reja

Standardi 2: Fëmija është i/e aftë të marrë iniciativë në veprimtarinë e tij/saj

Standardi 3: Fëmija tregon aftësi të marrë pjesë në disa aktivitete, veprimtari dhe të këmbëngulë në realizimin e tyre edhe kur përballlet me pengesa apo vështirësi

Standardi 4: Në aktivitetet e përditshme fëmija përdor imagjinatën dhe kreativitetin

Standardi 5: Fëmija demonstroi aftësinë për të mësuar në mënyra të ndryshme përmes eksperiencave të tij/saj

Treguesit e moshës 3-4 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Kërkon informacion më të qartë, duke paraqitur aktivitete konkrete, veprime konkrete etj	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Në mënyrë të pavarur zgjedh lodrat që i duhen për lojën e tij, (kubet për të ndërtuar kullën, kukullat për të luajtur shtëpiash etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor dy ose më tepër rrugë, strategji për zgjidhjen e situatës, problemit, duke këmbëngulur, pavarësisht mospasësive të mëparshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përfshihet në aktivitete të ndryshme për rreth 10 minuta	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krijon lojëra të reja dhe aktivitete të ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krijon ngjarje apo këngë në aktivitetet që bën	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mendon me zë të lartë dhe flet gjatë angazhimeve në lojë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi Social dhe Emocional

Nënfusha

Zhvillimi social me të cilin fëmija ndërvepron me moshatarët dhe të rriturit, konkretizohet nëpërmjet standardeve vijuese:

- **Standardi 1:** Fëmija mund të bëjë dallimin mes personave të njohur dhe të panjohur
- **Standardi 2:** Fëmija mund të ndërveprojë me personat përreth (të rritur dhe fëmijë të tjerë).

Nënfusha

Zhvillimi emocional me të cilin fëmija zhvillon konceptin pozitiv për veten dhe për emocionet e tij/saj konkretizohet nëpërmjet standardeve vijuese:

- **Standardi 1.** Fëmija demonstroi se njeh konceptin për veten
- **Standardi 2.** Fëmija përjeton, njeh dhe shpreh në mënyrë të drejtë emocionet
- **Standardi 3.** Fëmija mund të manifestojë aftësi të vetregullimit të emocioneve

Treguesit e moshës 3-4 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Fillon të kërkojë dhe ofrojë ndihmë personit të afërm gjatë lojës dhe aktiviteteve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ka dëshirë të njohë personat që vijnë në familje	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Dëshiron të ndihmojë të rriturit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fillon të bashkëpunojë me të tjerët gjatë lojës – jep dhe merr sendet apo lodrat (p.sh. mjetet e aktiviteteve për fëmijë)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njih disa tipare fizike dhe gjëra personale (p.sh. ngjyrën e flokëve, syve, çantën, xhakëtën etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Paraqet vetveten përmes lojës në role dhe situata të ndryshme (p.sh. unë jam mësuesi, mjeku, prindi etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shfaq interesim për të ruajtur gjërat dhe lodrat personale (p.sh. veshjet, librat etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor mimikën dhe gjestet për të shprehur emocione të ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shpreh kënaqësinë e tij kur arrin të ngushëllojë fëmijën tjetër	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Akoma nuk dallon realitetin nga imagjinata (mund të shprehë frikë nga e panjohura dhe fenomenet, errësira, vetëtimat etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ndalon veprimin kur i thuhet "JO"	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kontrollon me vështirësi të qarit dhe të bërtiturit në vendet publike	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi Njohës dhe Njohuritë e Përgjithshme

Nënfusha 1 Të menduarit dhe logjika

- **Standardi 1:** Fëmija demonstroi aftësinë për të hulumtuar dhe zbuluar ambientin përreth

Nënfusha 2 Shkenca (natyra dhe shoqëria)

- **Standardi 1:** Fëmija mbledh informata rreth ambientit përmes observimit dhe manipulimit me të
- **Standardi 2:** Fëmija observon dhe përshkruan botën e gjallë (bimët dhe kafshët)
- **Standardi 3:** Fëmija observon dhe përshkruan karakteristikat e botës jo të gjallë
- **Standardi 4:** Fëmija mëson për njeriun si një qenie sociale

Nënfusha 3 Shprehja e kreativitetit

- **Standardi 1:** Fëmija demonstroi aftësi të dallojë tinguj të ndryshëm
- **Standardi 2:** Fëmija tregon interes për pjesëmarrje aktive në aktivitete muzikore
- **Standardi 3:** Fëmija tregon interes për të marrë pjesë në aktivitete të ndryshme vizuale

Nënfusha 4 Zhvillimi matematikor

- **Standardi 1:** Fëmijët zhvillojnë të kuptuarit e numrave dhe numërimit
- **Standardi 2:** Fëmijët zhvillojnë të kuptuarit e hapësirës, figurave themelore gjeometrike dhe matjes së madhësive
- **Standardi 3:** Fëmijët klasifikojnë, grupojnë dhe krahasojnë objekte

Treguesit e moshës 3-4 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Përdor materiale të ndryshme kur luan (p.sh drurin, shkopin, gotën plastike, tenxheren, kapakët etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Parashtron pyetje për atë që sheh dhe dëgjon	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fillon të japë sqarime për marrëdhënie në mes dy objekteve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kupton se ekzistojnë objekte për të hulumtuar ambientin (p.sh. magneti, syzet etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përshkruan vetitë e bimëve dhe kafshëve (p.sh. druri rritet lart, kjo është lulja, kjo është pema, kjo është lopa, ky është kali etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Di që bimët dhe kafshët kanë nevojë për ujë dhe ushqim.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të përshkruajë vetitë e materialeve të ndryshme (p.sh. guri është i fortë, uji është i lagët etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të përshkruajë disa veti të stinëve duke i ndërlidhur me veshjen	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të emërtojë disa cilësi të njeriut (p.sh. ne jetojmë me prindër, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të emërtojë disa organe të njeriut	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përshkruan anëtarët e tjerë të familjes dhe rrethin e tij të afërt, (p.sh. Beni është vëllai im)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njeh dhe imiton tingujt e macës dhe qenit.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Zgjedh muzikën që i pëlqen dhe shquan disa këngë të cilat i ka më për zemër	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor ngjyrat e ujit dhe i përzien ato	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fillon të lidhë numrin me sendet e ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Klasifikon gjësende sipas një forme të caktuar	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon për objektet që janë: para tij, pas tij, afër tij dhe larg nga ai	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon interes për të bërë matjen e madhësive	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Klasifikon gjësende sipas gjatësisë - prej më të shkurtës deri te më e gjata ose anasjelltas	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Grupon sende dhe objekte në çifte – sipas karakteristikave dhe rregullave	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krahason objekte sipas një forme të caktuar	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët (periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi/kujdestari ligjor
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përshtypjet e fëmijës për Institucionin plotësuar nga edukatorët
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët (periudha e dytë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi/kujdestari ligjor
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Përshtypjet e fëmijës për Institucionin plotësuar nga edukatorët
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Mosha

4-5

vječare

Periudha e vëzhgimit

Mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit të parë: _____

Pesha: _____ Gjatësia: _____

Edukatorët: _____

Periudha e vëzhgimit

Mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit të dytë: _____

Pesha: _____ Gjatësia: _____

Edukatorët: _____

Rretho njërën nga opsionet që i përgjigjet fëmijës më së miri

1. Asnjëherë	2. Rrallë	3. Shpesh	4. Rregullisht	5. Nuk është vëzhguar (NV)
--------------	-----------	-----------	----------------	----------------------------

Fusha - Shëndeti fizik dhe zhvillimi lëvizor

Nënfusha 1 Zhvillimi i aftësive lëvizore bazike muskujt e mëdhenj

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë aftësi të kontrollojnë lëvizjet e trupit
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë aftësi të zhvillimit të ekuilibrit (baraspesha)
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi të koordinimit të lëvizjeve të tyre

Nënfusha 2 Zhvillimi i aftësive lëvizore fine (muskujt e vegjël)

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë aftësi të përdorimit të duarve dhe gishtave
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë aftësi të koordinimit sy-dorë
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi të manipulimit të lodrave apo artikujve të përdorimit ditor

Nënfusha 3 Zhvillimi i aftësive senso-lëvizore

- **Standardi 1** Fëmijët përdorin shqisat e tyre për të rregulluar lëvizjet

Nënfusha 4 Shëndeti fizik dhe kujdesi për veten

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë shkathtësi në plotësimin e rutinës ditore gjatë veshjes dhe ushqyerjes
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë shkathtësi në plotësimin e higjienës personale
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi në shmangien e aktiviteteve dhe situatave të rrezikshme apo që mund t'i lëndojnë

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare

	Periudha 1					Periudha 2				
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Pret, kap një top të madh me të dy duart	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Percjell kërkesën e të rriturit në përkuljen e trupit, rrotullime apo zgjatje të trupit pa u rrëzuar	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Qëndron mbi një këmbë për dhjetë sekonda ose më tepër	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ecën brenda vijës së drejtë të hollë (2-3 cm) duke ruajtur ekuilibrin e trupit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vrapon sipas ritmit të dhënë, më shpejt, më ngadalë...	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Lëviz pedalet e biçikletës në anën e kundërt	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mbërthen apo zbërthen kopsat, pullat apo zinxhirin e veshjeve (palltos) të tij	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vendos me lehtësi kapakët e kutive të vogla (p.sh. kinder –vezë, kuti të bizhuterive të kukullave apo lodrave të tjera, kutitë e makinave)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Pret me gërshërë figura të dhëna sipas formave	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kreh vetë flokët e tij	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ngjyros brenda vijave	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Derdh qumështin apo lëngun nga shishja në gotë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kryen nevojat ditore, duke u kujdesur për rregullat e pastërtisë (p.sh. fshihet, lëshon ujin, lan duart)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shmanget nga rreziku në rrugë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kupton domethënien (kuptimin) e dritave të semaforit në trafik	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

TREGUES SHITESË

	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi i Gjuhës dhe i Komunikimit

Nënfusha 1 Të dëgjuarit dhe të folurit

- **Standardi 1:** Fëmija tregon aftësi të tërheqë të rriturin në komunikim përmes kontaktit të syve dhe gjuhës së trupit
- **Standardi 2:** Fëmija tregon aftësi për të dëgjuar dhe kuptuar kur të tjerët flasin
- **Standardi 3:** Fëmija tregon aftësi për të folur dhe komunikuar
- **Standardi 4:** Fëmija manifeston aftësi kreative gjuhësore (shprehëse, me fjalë)

Nënfusha 2 Baza fillestare e të lexuarit

- **Standardi 1:** Fëmija zhvillon aftësi njohëse me format e shkronjave të alfabetit
- **Standardi 2:** Fëmija e kupton rëndësinë e të lexuarit

Nënfusha 3 Baza fillestare e të shkruarit

- **Standardi 1:** Fëmija shfaq aftësi për të shkruar simbole të ndryshme
- **Standardi 2:** Fëmija shfaq aftësi për ta kuptuar qëllimin e të shkruarit

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Flet përmes kontaktit me sy dhe gjuhës së trupit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor fjalë përshëndetëse, mirëdita, mirupafshim, etj.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Gjatë bisedës pret radhën për të thënë atë që do	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon rregullat e lojës që do t'i zhvillojnë me të tjerët	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor intonacion të ndryshëm zëri, kur tregon diçka	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të krijojë nga imagjinata e tij 3-4 vargje të shkurtra	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Këndon një këngë me tekstin që bën vetë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tenton të lexojë librin duke kthyer drejt faqet e tij	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të bëjë dallimin e numrave dhe shkronjave në tekst	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shkruan ose vizaton forma të ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shkruan një simbol të dhënë duke e kopjuar	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të vizatojë gjëra që i pëlqejnë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

TREGUES SHITESË

	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi Social dhe Emocional

Nënfusha

Zhvillimi social me të cilin fëmija ndërvepron me moshatarët dhe të rriturit, konkretizohet nëpërmjet standardeve vijuese:

- **Standardi 1:** Fëmija mund të bëjë dallimin mes personave të njohur dhe të panjohur
- **Standardi 2:** Fëmija mund të ndërveprojë me personat përreth (të rritur dhe fëmijë të tjerë).

Nënfusha

Zhvillimi emocional me të cilin fëmija zhvillon konceptin pozitiv për veten dhe për emocionet e tij/ saj konkretizohet nëpërmjet standardeve vijuese:

- **Standardi 1.** Fëmija demonstroi se njeh konceptin për veten
- **Standardi 2.** Fëmija përjeton, njeh dhe shpreh në mënyrë të drejtë emocionet
- **Standardi 3.** Fëmija mund të manifestojë aftësi të vetregullimit të emocioneve

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Çmonton dhe përsëri monton lodrat e ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Zëvendëson një objekt me një tjetër gjatë lojës (p.sh. digitronin e përdorë si mikrofon)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fillon të japë sqarime për gjërat dhe fenomenet që e rrethojnë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor në mënyrë të duhur pajisjet standarde për të hulumtuar ambientin (p.sh. magnetin, xhamin zmadhuesin etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të vërejë ndryshimet e rritjes dhe zhvillimit të bimëve dhe kafshëve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Emëron dhe arrin t'i njohë dobitë e disa kafshëve dhe bimëve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Sqaron marrëdhënie të thjeshta që ekzistojnë në mes të bimëve, kafshëve dhe ambientit (p.sh. lopa duhet të hajë bar)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të emërtojë dhe dallojë pjesët e natyrës (p.sh. një mal, një fushë, një lumë etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Emërton dhe dallon pjesë të ndryshme të kohës (p.sh. ditë, natë, mëngjes, darkë, pasdite etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kupton marrëdhëniet e ndryshme në familje (p.sh. motër, vëlla, nënë, babë, gjysh)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Realizon disa aktivitete të kujdesit vetjak në mënyrë të pavarur (p.sh. tenton të pastrohet, të hajë me pirun dhe thikë etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ndihmon në punët e shtëpisë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njeh llojin e muzikës sipas ritmit (p.sh. të shpejtë, të ngadalshëm)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krijon lëvizje që marrin formë më përmbajtësore (p.sh. një lloj vallëzimi sipas ritmit të muzikës)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vizaton gjësende të njohura pa ndihmën e askujt	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Lidh numrin me simbolin e numrit përkatës	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kërkon të jetë i pari, i dyti, i treti etj. (p.sh. në lojë gjatë aktiviteteve ditore)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor figurat si rrethi, katrori, trekëndëshi dhe vetitë e tyre	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon objektet e zhvendosura në dhomë (p.sh. i ndërrohet vendi dollapit, orës, karriges etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bën matje jo të sakta me mjete jostandarde (p.sh. pëllëmbë, hapa, blloqe etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Klasifikon gjësende sipas numrit të shenjave apo vrimave	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përshkruan dallimet dhe veçoritë e përbashkëta të sendeve dhe objekteve të grupuara	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krahason madhësitë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi Njohës dhe Njohuritë e Përgjithshme

Nënfusha 1 Të menduarit dhe logjika

- **Standardi 1:** Fëmija demonstroi aftësinë për të hulumtuar dhe zbuluar ambientin përreth

Nënfusha 2 Shkenca (natyra dhe shoqëria)

- **Standardi 1:** Fëmija mbledh informata rreth ambientit përmes observimit dhe manipulimit me të
- **Standardi 2:** Fëmija observon dhe përshkruan botën e gjallë (bimët dhe kafshët)
- **Standardi 3:** Fëmija observon dhe përshkruan karakteristikat e botës jo të gjallë
- **Standardi 4:** Fëmija mëson për njeriun si një qenie sociale

Nënfusha 3 Shprehja e kreativitetit

- **Standardi 1:** Fëmija demonstroi aftësi të dallojë tinguj të ndryshëm
- **Standardi 2:** Fëmija tregon interes për pjesëmarrje aktive në aktivitete muzikore
- **Standardi 3:** Fëmija tregon interes për të marrë pjesë në aktivitete të ndryshme vizuale

Nënfusha 4 Zhvillimi matematikor

- **Standardi 1:** Fëmijët zhvillojnë të kuptuarit e numrave dhe numërimit
- **Standardi 2:** Fëmijët zhvillojnë të kuptuarit e hapësirës, figurave themelore gjeometrike dhe matjes së madhësive
- **Standardi 3:** Fëmijët klasifikojnë, grupojnë dhe krahasojnë objekte

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare

	Periudha 1					Periudha 2				
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Dallon dhe emërton personat e njohur në fotografi dhe incizime filmike (p.sh. festa e familjes, kopshtit, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bisedon për anëtarët e familjes dhe aktivitetet që kryen secili prej tyre	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bashkëpunon me të rriturit në zgjidhjen e problemeve të tij.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ndërvepron me fëmijë të tjerë përmes lojërave ekipore dhe veprimtarive në grupe	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
U tregon të tjerëve për veten dhe familjen	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
E di kush është djalë e kush vajzë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fillon të bëjë veprime në mënyrë të pavarur (p.sh.: krijon këndin e lodrave të tij dhe gjërave të tjera personale)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njih dhe emëron disa emocione, duke dhënë arsye për ndjenja specifike (p.sh.: gëzohem sepse do të shkojmë të luajmë, jam i mërzitur sepse nuk më punon lodra, kam frikë sepse jam vetëm, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ndjen dhe shpreh dhembshuri ndaj të rriturve dhe moshatarëve (p.sh. kur dikush lëndohet)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njih rrezikun dhe frikësohet	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ndan emocionet me të tjerët (p.sh. kur dikush lëndohet, kur dikush është i/e gëzuar etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Pret në rend për kryerjen e ndonjë veprimtarie që i pëlqen (p.sh. të luhatet në luhatëse ose të marrë ushqimin, lëngun etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

TREGUES SHITESË

	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Qasja Ndaj të Mësuarit

Standardi 1: Fëmija shpreh interes dhe kuriozitet për të mësuar për gjërat e reja

Standardi 2: Fëmija është i/e aftë të marrë iniciativë në veprimtarinë e tij/saj

Standardi 3: Fëmija tregon aftësi të marrë pjesë në disa aktivitete, veprimtari dhe të këmbëngulë në realizimin e tyre edhe kur përballet me pengesa apo vështirësi

Standardi 4: Në aktivitetet e përditshme fëmija përdor imagjinatën dhe kreativitetin

Standardi 5: Fëmija demonstroi aftësinë për të mësuar në mënyra të ndryshme përmes eksperiencave të tij/saj

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Pyet rreth ngjarjeve dhe ndodhive që janë të reja për të	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kërkon shokut/shoqes të luajë me të	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vazhdon aktivitetin e një dite më parë, deri në përfundimin e tij të suksesshëm (p.sh. vizatimet për ekspozitën e kopshtit, punimin me plastelinë, lulet e mbjella në pranverë etj.).	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Praktikon imagjinatën në lojë dhe kombinon, përzien aktivitetet dhe lodrat në shumë mënyra	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor të gjitha mënyrat për të treguar apo shprehur eksperiencën e tij (p.sh. tregon ngjarje, vizaton, imiton etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët (periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi/kujdestari ligjor
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përshtypjet e fëmijës për Institucionin plotësuar nga edukatorët
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët (periudha e dytë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi/kujdestari ligjor
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Përshtypjet e fëmijës për Institucionin plotësuar nga edukatorët
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Mosha

5-6

vječare

Periudha e vëzhgimit

Mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit të parë: _____

Pesha: _____ Gjatësia: _____

Edukatorët: _____

Periudha e vëzhgimit

Mosha e saktë e fëmijës në kohën e vëzhgimit të dytë: _____

Pesha: _____ Gjatësia: _____

Edukatorët: _____

Rretho njëjën nga opsionet që i përgjigjet fëmijës më së miri

1. Asnjëherë	2. Rrallë	3. Shpesh	4. Rregullisht	5. Nuk është vëzhguar (NV)
--------------	-----------	-----------	----------------	----------------------------

Fusha - Shëndeti fizik dhe zhvillimi lëvizor

Nënfusha 1 Zhvillimi i aftësive lëvizore bazike muskujt e mëdhenj

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë aftësi të kontrollojnë lëvizjet e trupit
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë aftësi të zhvillimit të ekuilibrit (baraspesha)
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi të koordinimit të lëvizjeve të tyre

Nënfusha 2 Zhvillimi i aftësive lëvizore fine (muskujt e vegjël)

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë aftësi të përdorimit të duarve dhe gishtave
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë aftësi të koordinimit sy-dorë
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi të manipulimit të lodrave apo artikujve të përdorimit ditor

Nënfusha 3 Zhvillimi i aftësive senso-lëvizore

- **Standardi 1** Fëmijët përdorin shqisat e tyre për të rregulluar lëvizjet

Nënfusha 4 Shëndeti fizik dhe kujdesi për veten

- **Standardi 1** Fëmijët tregojnë shkathtësi në plotësimin e rutinës ditore gjatë veshjes dhe ushqyerjes
- **Standardi 2** Fëmijët tregojnë shkathtësi në plotësimin e higjienës personale
- **Standardi 3** Fëmijët tregojnë aftësi në shmangien e aktiviteteve dhe situatave të rrezikshme apo që mund t'i lëndojnë

Treguesit e moshës 5-6 vjeçare

	Periudha 1					Periudha 2				
Lëviz me lehtësi rreth pengesave duke anashkaluar ose duke i kapërcyer ato	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kapërcen me lehtësi mbi objekte të ulëta (deri 20 cm)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kërcen me njëjërën këmbë pa e humbur ekuilibrin	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kërcen me lehtësi në sipërfaqe të vizatuara	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Merr pozicione të përshtatshme për të imituar diçka apo dike	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor ngjitetin për të bashkuar pjesë të së njëjtës figurë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mban gërshtëre plastike me njëjërën dorë dhe pret letrën sipas formës së vizatuar (p.sh. katror, rreth, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor materiale të ndryshme për të krijuar figura të ndryshme si aeroplan, shtëpi, karrige, kukulla etj. (p.sh. copa tekstili, ngjitet letër, fije lëmshi etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të lidhë vetë lidhëset e këpucëve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vizaton me saktësi figura të ndryshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Zhvillon me lehtësi lojëra lëvizore, duke iu përshtatur kushteve atmosferike dhe udhëzimeve të dhëna të lojës	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vishet vetë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Merr pjesë në përgatitjen e ushqimit (ëmbëlsirave)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Pa ndihmë kujdeset për higjienën e trupit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Pa ndihmë shpëlan gojën dhe buzët pas ushqimit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njeh dhe i dallon veprimet me rreziqe të mundshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kërkon ndihmë në rast rreziku (p.sh. thërret prindin në telefon, numrin 112 në raste emergjence, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kalon rrugën me kujdes, duke shikuar në të dy drejtimet (me prindin)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

TREGUES SHITESË

	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi i Gjuhës dhe i Komunikimit

Nënfusha 1 Të dëgjuarit dhe të folurit

- **Standardi 1:** Fëmija tregon aftësi të tërheqë të rriturin në komunikim përmes kontaktit të syve dhe gjuhës së trupit
- **Standardi 2:** Fëmija tregon aftësi për të dëgjuar dhe kuptuar kur të tjerët flasin
- **Standardi 3:** Fëmija tregon aftësi për të folur dhe komunikuar
- **Standardi 4:** Fëmija manifeston aftësi kreative gjuhësore (shprehëse, me fjalë)

Nënfusha 2 Baza fillestare e të lexuarit

- **Standardi 1:** Fëmija zhvillon aftësi njohëse me format e shkronjave të alfabetit
- **Standardi 2:** Fëmija e kupton rëndësinë e të lexuarit

Nënfusha 3 Baza fillestare e të shkruarit

- **Standardi 1:** Fëmija shfaq aftësi për të shkruar simbole të ndryshme
- **Standardi 2:** Fëmija shfaq aftësi për ta kuptuar qëllimin e të shkruarit

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Përdor në mënyrë harmonike fjalët me gjestet (p.sh. kur reciton një vjershë dhe përmend fluturën, hap krahët dhe bën sikur fluturon)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të ritregojë me fjalët e tij një tregim apo ndonjë ngjarje	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon qartë për një ndodhi ku ka marrë pjesë (p.sh. ditëlindje, te gjyshja etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Të folurit e fëmijës është shumë me i saktë, (p.sh. mami kur mund të shkojmë te gjyshja?)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Thur përralla të ndryshme që kanë përmbajtje të strukturuar mirë, dhe me një përfundim të lumtur	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Gjen përgjigje në gjëgjëza, të cilat i dëgjon nga të tjerët	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Është në gjendje të thurë një tregim në bazë të ilustrimeve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Është në gjendje të thurë një tregim në bazë të muzikës së dëgjuar	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
E di se libri ka titullin, autorin, ka tekst dhe ilustrime	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shfaq prirje për të lexuar dhe përcjellë me vëmendje të rriturin gjatë leximit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të shkruajë simbolet e numrave apo të shkronjave të emrit të vet	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kupton rëndësinë që emri i tij të vendoset në punimet që i bën ai	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Pretendon se shkruan letër për baba dimrin, gjyshen, etj.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi Social dhe Emocional

Nënfusha

Zhvillimi social me të cilin fëmija ndërvepron me moshatarët dhe të rriturit, konkretizohet nëpërmjet standardeve vijuese:

- **Standardi 1:** Fëmija mund të bëjë dallimin mes personave të njohur dhe të panjohur
- **Standardi 2:** Fëmija mund të ndërveprojë me personat përreth (të rritur dhe fëmijë të tjerë).

Nënfusha

Zhvillimi emocional me të cilin fëmija zhvillon konceptin pozitiv për veten dhe për emocionet e tij/saj konkretizohet nëpërmjet standardeve vijuese:

- **Standardi 1.** Fëmija demonstroi se njeh konceptin për veten
- **Standardi 2.** Fëmija përjeton, njeh dhe shpreh në mënyrë të drejtë emocionet
- **Standardi 3.** Fëmija mund të manifestojë aftësi të vetregullimit të emocioneve

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Flet lirshëm me persona të afërm për veten e tij, shtëpinë dhe komunitetin	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Parashtron pyetje për ndonjë person të cilin e sheh për herë të parë në afërsinë e tij dhe nuk e njeh	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përhëndetet me personat e njohur kur takohet në mjedise të ndryshme (p.sh. me zgjatje të dorës apo me shprehjet mirëmëngjesi, mirëdita, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shoqërohet me bashkëmoshatarë (p.sh. ka shokë në lagje, në kopsht - shkollë, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon pozicionin e tij në familje, në kopsht – shkollë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon për gjuhën që flet dhe vetveten	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bëhet i vetëdijshëm për identitetin personal, bisedon rreth vetvetes dhe ideve të tij	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shpreh emocionet nëpërmjet lojës, përpiqet të ndihmojë shokun/shoqen (p.sh. në gjetjen e lodrës së humbur etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Flet për ngjarjet e ditës duke i shoqëruar me emocione (p.sh. jam i/e gëzuar që do të shkoj mysafir, po qaj se e lëndova këmben, jam i/e frikësuar nga geni, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shpreh vetëkontroll në masë të konsiderueshme ndaj emocioneve të tij (p.sh., ndaj: gëzimit, dashurisë, zemërimit, pikëllimit, frikës, etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kupton sjelljen e drejtë dhe të gabuar dhe varësisht nga sjellja reagon emocionalisht	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Zhvillimi Njohës dhe Njohuritë e Përgjithshme

Nënfusha 1 Të menduarit dhe logjika

- **Standardi 1:** Fëmija demonstroi aftësinë për të hulumtuar dhe zbuluar ambientin përreth

Nënfusha 2 Shkenca (natyra dhe shoqëria)

- **Standardi 1:** Fëmija mbledh informata rreth ambientit përmes observimit dhe manipulimit me të
- **Standardi 2:** Fëmija observon dhe përshkruan botën e gjallë (bimët dhe kafshët)
- **Standardi 3:** Fëmija observon dhe përshkruan karakteristikat e botës jo të gjallë
- **Standardi 4:** Fëmija mëson për njeriun si një qenie sociale

Nënfusha 3 Shprehja e kreativitetit

- **Standardi 1:** Fëmija demonstroi aftësi të dallojë tinguj të ndryshëm
- **Standardi 2:** Fëmija tregon interes për pjesëmarrje aktive në aktivitete muzikore
- **Standardi 3:** Fëmija tregon interes për të marrë pjesë në aktivitete të ndryshme vizuale

Nënfusha 4 Zhvillimi matematikor

- **Standardi 1:** Fëmijët zhvillojnë të kuptuarit e numrave dhe numërimit
- **Standardi 2:** Fëmijët zhvillojnë të kuptuarit e hapësirës, figurave themelore gjeometrike dhe matjes së madhësive
- **Standardi 3:** Fëmijët klasifikojnë, grupojnë dhe krahasojnë objekte

Treguesit e moshës 4-5 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Tregon se cili numër është pas ose para numrit 6	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Numëron me kuptim deri në 10	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Fillon të zhvillojë mënyra të ndryshme për llogaritje të thjeshta matematikore	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përshkruan figurat themelore gjeometrike	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njeh pozicionet para, pas, majtas, djathtas etj.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kryen matjet me mjete jostandarde	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kryen matjet me mjete standarde	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Klasifikon sende dhe objekte sipas disa veçorive (p.sh. ngjyrës, madhësisë, formës etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Grupon sendet dhe objektet sipas cilësive të përbashkëta (p.sh. grupi i buqetave me lule, grupi i gjetheve, grupi i fëmijëve etj.)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Përdor rregulla kreative për krahasimin dhe paraqitjen e objekteve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vëzhgon dhe diskuton për ndryshimet të cilat i vëren (p. sh këtu ka ndërtesë të re, më parë nuk ka pasur)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Identifikon dhe përshkruan gjëra, fenomene dhe domethëniet e tyre, posaçërisht kur ato vijnë nga përvoja personale	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mbledh informata nga ambienti duke përdorur shqisat e veta përmes vëzhgimit dhe bisedës	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Interesohet se si lind fëmija, pse vdes njeriu etj	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon interesim për përkujdesje për bimët dhe kafshët	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund të dallojë burimet natyrale dhe artificiale të ngrohjes dhe njeh përfitimin e tyre	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Njeh karakteristikat themelore të stinëve	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ka njohuri themelore për të komentuar ndryshimet e motit (ka re, që do të thotë se mund të bjerë shi)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Tregon, emëron dhe respekton disa rregulla të mirësjelljes	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Krijon preferenca për ushqimet e shëndetshme dhe merr pjesë në aktivitete fizike	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Kujdeset për higjienën personale	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Mund t'i këndojë tekstet të cilat i ka mësuar përmendsh	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Shpreh interesim për muzikën e përbashkët (p.sh. ansamble, grupe të vogla)	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Me përgjegjësi e interpreton pjesën e tij duke u përpjekur që të koordinohet me melodinë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Është në gjendje të përgatisë punime të ndryshme në materiale të ndryshme.	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Fusha - Qasja Ndaj të Mësuarit

Standardi 1: Fëmija shpreh interes dhe kuriozitet për të mësuar për gjërat e reja

Standardi 2: Fëmija është i/e aftë të marrë iniciativë në veprimtarinë e tij/saj

Standardi 3: Fëmija tregon aftësi të marrë pjesë në disa aktivitete, veprimtari dhe të këmbëngulë në realizimin e tyre edhe kur përballet me pengesa apo vështirësi

Standardi 4: Në aktivitetet e përditshme fëmija përdor imagjinatën dhe kreativitetin

Standardi 5: Fëmija demonstroi aftësinë për të mësuar në mënyra të ndryshme përmes eksperiencave të tij/saj

Treguesit e moshës 5-6 vjeçare	Periudha 1					Periudha 2				
Me dëshirë angazhohet në diskutime rreth ngjarjeve dhe eksperiencave dhe kërkon më tepër informacion për to	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Bën vetë planin e kohës të tij dhe e realizon atë	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Vazhdon me aktivitetin e tij edhe kur has në disa pengesa	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Ndryshon tregimet e njohura duke prezantuar personazhe të krijuara prej tij duke ndryshuar edhe rrjedhën e tregimit	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
Planifikon aktivitete dhe vendos rregulla mbështetur në përvojat më parshme	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
TREGUES SHITESË										
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV
	1	2	3	4	NV	1	2	3	4	NV

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët (periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi/kujdestari ligjor
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përshtypjet e fëmijës për Institucionin plotësuar nga edukatorët
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët
(periudha e parë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët (periudha e dytë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga prindi/kujdestari ligjor
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Përshtypjet e fëmijës për Institucionin plotësuar nga edukatorët
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Përmbledhje e shkurtër e vëzhgimit nga edukatorët
(periudha e dytë e vëzhgimit)

Dizajnimi, radhitja dhe mbikëqyrja e procesit të shtypit:
Gojart Sejdiu
PI Communication

Botuar nga:
Save the Children
Gazmend Zajmi, nr.1
10000 Prishtinë, Kosovë
Tel: +383 (0) 38 23 26 91
Faks: +383 (0) 38 23 26 93
scik@savethechildren.org
<http://kosovo.savethechildren.net>

Të drejtat autoriale © 2019, Save the Children

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara nga Save the Children në Kosovë.

Ky instrument mund të riprodhohet me çdo metodë, pa pagesë ose leje paraprake për qëllime edukativo- mësimore, por jo për rishitje.

Për përdorim në çfarëdo rrethane tjetër, leja paraprake me shkrim duhet të merret nga botuesi.

Mendimet e shprehura në këtë botim janë përgjegjësia e vetme e autorëve dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht pikëpamjet e Save the Children.

Nëse keni ndonjë ankesë, përshtypje, sugjerim ose pyetje, ndani me mirësi me ne në: scik@savethechildren.org.

Katalogimi në botim – (CIP)
Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

159.22.7-053.4
37.012-053.4

Instrument për vëzhgimin e zhvillimit në
fëmijërinë e hershme : (mosha 3-6 vjeçare) / trupi
këshilldhënës Labëri Luzha...[et al.]. – Prishtinë : Save the
Children, 2020. – 48 f. : ilustr. ; 21 cm.

1.Luzha, Labëri

ISBN 978-9951-534-58-1

ISBN 978-9951-534-58-1

9 789951 534581